

Neuvoston perustelut: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta (EU) N:o 9/2021 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keskisuurten yritysten, kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta

(2021/C 151/02)

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 7. kesäkuuta 2018 Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keskisuurten yritysten, kilpailukykyä ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (jäljempänä 'ohjelma') perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014, (EU) N:o 258/2014, (EU) N:o 652/2014 ja (EU) 2017/826 kumoamisesta ⁽¹⁾.
2. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17. lokakuuta 2018 ⁽²⁾, ja alueiden komitea antoi oman lausuntonsa 5. joulukuuta 2018 pidetyssä täysistunnossaan ⁽³⁾.
3. Neuvosto (kilpailukyky) muodosti istunnossaan 29. marraskuuta 2018 osittaisen yleisnäkemyksen ehdotuksesta ⁽⁴⁾. Muutamat kohdat eivät sisällyneet osittaiseen yleisnäkemykseen, erityisesti säännökset, joilla on talousarviovaikutuksia tai jotka ovat luonteeltaan horisontaalisia, tai säännökset, jotka liittyvät muissa neuvoston valmisteluelimissä vielä käytäviin keskusteluihin toisista lainsäädäntöehdotuksista. Nämä kohdat on merkitty hakasulkein. Kyseiset kohdat jätettiin tuossa vaiheessa neuvottelujen ulkopuolelle, koska ensin oli edistyttävä lisää horisontaalisella tasolla, muun muassa vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehiksestä annettavan Eurooppa-neuvoston poliittisen ohjauksen osalta, jotta neuvosto voisi vahvistaa kantansa näihin osiin.
4. Euroopan parlamentissa komission ehdotusta koskevasta mietinnöstä äänestettiin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnassa 22. tammikuuta 2019, ja se vahvistettiin täysistunnossa 12. helmikuuta 2019. Tuolloin Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa ⁽⁵⁾. Euroopan parlamentti siirsi asian käsittelyn seuraavalle vaalikaudelle. Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta hyväksyi 8. lokakuuta 2019 virallisesti valtuutuksen aloittaa toimielinten väliset neuvottelut ehdotuksesta.
5. Kolmikantakokoukset pidettiin 23. lokakuuta 2019 ja 18. marraskuuta 2019, ja niiden tavoitteena oli päästä yhteisymmärryksen muista kuin hakasulkein merkityistä ehdotuksen osista. Puheenjohtajavaltio osallistui näihin kolmikantakokouksiin toimeksiantonaan marraskuussa 2018 hyväksytty osittainen yleisnäkemyks.
6. Euroopan parlamentti ilmoitti neuvostolle 3. joulukuuta 2019 päätöksestään väliaikaisesti keskeyttää neuvottelut poliittisella tasolla. Neuvotteluja jatkettiin vuoden 2020 jälkipuoliskolla, ja kolmas kolmikantakokous pidettiin 28. lokakuuta 2020.
7. Pysyvien edustajien komitea antoi 18. marraskuuta 2020 puheenjohtajavaltiolle tarkistetun valtuutuksen neuvottelujen pohjaksi neljännessä kolmikantakokouksessa 25. marraskuuta 2020 ja viidennessä kolmikantakokouksessa 8. joulukuuta 2020.
8. Lainsäädäntövallan käyttäjät pääsivät väliaikaiseen yhteisymmärryksen kompromissitekstistä kolmikantakokouksessa 8. joulukuuta 2020. Pysyvien edustajien komitea vahvisti kokouksessaan 18. joulukuuta 2020 tämän lopullisen kompromissitekstin yhteisymmärryksen saavuttamiseksi ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Asiak. 9890/18 + ADD 1.

⁽²⁾ Asiak. 13680/18.

⁽³⁾ Asiak. 15555/18.

⁽⁴⁾ Asiak. 14257/1/18 REV 1.

⁽⁵⁾ Asiak. 6212/19.

⁽⁶⁾ Asiak. 14258/20.

9. Euroopan parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta hyväksyi lopullisen kompromissitekstin 11. tammikuuta 2021. Seuraavaksi sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan puheenjohtaja lähetti 15. tammikuuta 2021 pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle kirjeen, jossa ilmoitettiin, että jos neuvosto toimittaa kolmikantakokouksissa sovitun kantansa virallisesti Euroopan parlamentille, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta parlamentin toisessa käsittelyssä lingvistijuristien viimeisteltyä sen.

II TAVOITE

10. Ohjelma on tarkoitus perustaa monivuotisen rahoituskehysten kattavaksi kaudeksi 2021–2027. Se on osa alakohtaisia ehdotuksia, joilla täydennetään kyseisen kauden monivuotista rahoituskehystä koskevaa horisontaalisten ehdotusten pakettia.
11. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa sisämarkkinoiden hallintoa ja antaa kansalaisille, kuluttajille, yrityksille ja viranomaisille mahdollisuus hyödyntää täysimääräisesti markkinoiden yhdentymistä ja avaamista panemalla täytäntöön unionin lainsäädäntöä, helpottamalla markkinoille pääsyä, asettamalla standardeja ja edistämällä ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä ja eläinten hyvinvointia, noudattaen samalla kestävä kehityksen periaatteita ja varmistaen kuluttajansuojan korkean tason, sekä tukea yritysten, erityisesti mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten, kilpailukykyä ja luoda puitteet Euroopan tilastojen ohjelmasuunnittelulle ja rahoitukselle.
12. Ohjelma kokoa yhteen edellisen monivuotisen rahoituskehysten aikana rahoitetut toimet kuudessa edeltävässä ohjelmassa (Euroopan tilasto-ohjelma; COSME; kuluttajaohjelma; tilinpäätösraportointiin ja tilintarkastukseen liittyviä erityistoimia tukeva ohjelma; asetus elintarvikeketjusta, eläinten terveydestä ja eläinten hyvinvoinnista, kasvien terveydestä ja kasvien lisäysaineistosta; asetus, jolla tuetaan kuluttajien ja muiden rahoituspalvelujen loppukäyttäjien osallistumista) ja sisältää myös joitakin uusia aloitteita.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYYSI

A. Yleiset huomautukset

13. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat neuvotelleet päästäkseen sopimukseen toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa sellaisen neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan perusteella, jonka parlamentti voisi hyväksyä sellaisenaan. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan teksti on täysin lainsäätäjien välillä aikaan saadun kompromissin mukainen.

B. Erityiset huomautukset

14. Marras- ja joulukuussa 2020 käydyissä neuvotteluissa lainsäätäjät saivat aikaan kompromissin seuraavista avoimiksi jääneistä kysymyksistä.

— **Ohjelman kesto:** Neuvosto ja Euroopan parlamentti sopivat, että ohjelma perustetaan 1. tammikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2027 väliseksi ajaksi ja että ohjelman kesto vastaa monivuotisen rahoituskehysten kesto.

— **Ohjelman täytäntöönpanoon liittyvä tekninen ja hallinnollinen apu:** Lainsäätäjät sopivat, että hallinnollisen ja teknisen avun kokonaiskustannukset saavat olla enintään 5 prosenttia ohjelman täytäntöönpanoa varten käytettävissä olevien kokonaismäärärahojen arvosta.

— **Nimetyt tuensaajat, jotka edustavat kuluttajien etuja unionin tasolla:** Sovittiin, että komissiolle siirretään valta antaa kuluttajien etujen edustamista unionin tasolla koskevia delegoituja säädöksiä niiden yhteisöjen luettelun muuttamiseksi, joille voidaan myöntää avustus ohjelmasta ilman ehdotuspyyntöä.

- **Tuensaajiksi nimetyt kansalliset vertailulaboratoriot ja niiden akkreditointi:** Sopimukseen päästiin siitä, että kasvinterveyttä käsittelevät kansalliset vertailulaboratoriot ja eläinten terveyttä käsittelevät kansalliset vertailulaboratoriot voivat hyötyä nimettyinä tuensaajina ohjelmasta myönnettyistä avustuksista, jos ohjelmasta tuettavien kansallisten laboratorioden toimet tuovat unionin tason lisäarvoa ja jos ohjelmasta on saatavilla riittävästi rahoitusta näiden toimien tukemiseksi. Nimettyjen tuensaajien määrittämistä ja niiden akkreditointia varten on säädetty vastaavista edellytyksistä.

- **Kasveja, eläimiä, elintarvikkeita ja rehuja koskevat yhteisrahoitussäännöt:** Neuvosto ja Euroopan parlamentti sopivat 50 prosentin kiinteästä yhteisrahoitusosuudesta, joka korotetaan poikkeuksellisesti 75 prosenttiin ja 100 prosenttiin tietyin edellytyksin. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksen, jossa asetetaan pienempi yhteisrahoitusosuus, jos se on tarpeen budjettimäärärahojen riittävyteen liittyvien seikkojen, ohjelman riittämättömän täytäntöönpanon tai hätätoimenpiteen vuoksi taikka johtuen eläintautien tai kasvintuhoojien vastaisten toimenpiteiden yhteisrahoituksen asteittaisesta käytöstäpoistosta.

- **Delegoidut säädökset, täytäntöönpanosäädökset ja komiteat:** Lainsäätäjät sopivat, että työohjelmat hyväksytään täytäntöönpanosäädöksillä, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön perussäädöksessä jo vahvistetut säännöt, ja soveltuvin osin asiaa koskevan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II esitetyt toimet toteutetaan Euroopan tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaisesti. Delegoitujen säädösten osalta sovittiin, että valta antaa delegoituja säädöksiä siirretään komissiolle seitsemäksi vuodeksi ja että sitä jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista.

- **Taannehtivuus:** Sovittiin, että asetus tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja sitä sovelletaan 1 tammikuuta 2021 alkaen.

IV PÄÄTELMÄ

15. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen sisämarkkinoita, yritysten, myös pienten ja keskisuurten yritysten, kilpailukykyä, kasvien, eläinten, elintarvikkeiden ja rehujen alaa sekä Euroopan tilastoja koskevan ohjelman perustamisesta vastaa täysin neuvoston ja Euroopan parlamentin edustajien välisissä neuvotteluissa komission avustuksella aikaansaattua kompromissia. Tämä kompromissi vahvistetaan kirjeellä, jonka sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan puheenjohtaja lähetti 15. tammikuuta 2021 pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle.
-